

Observationsöversikt för ett kort verksamhetsbesök och uppföljande coachingsamtal, samt co-coaching modellen

MODELL 1 – bygger på "mentorsrelation", t.ex. observation av en skolledare, förstelärare eller annan mentor/handledare

Syftet med besöket är att:

1. genom flera korta verksamhetsbesök få bättre inblick i skolans pedagogiska verksamhet, praxis och utmaningar.
2. samla exempel på s.k. "viktiga moment eller beslut" som kan bli underlag för coachingsamtal, handledning eller pedagogiska diskussioner enskilt, i arbetslag eller vid interna fortbildningsinsatser.
3. kunna diskutera "hur man gör-frågor" och "varför-frågor" med pedagogen du besöker.

Verksamhetsbesök/klassrumsbesök – att tänka på:

1. **Miljö:** Verkar miljön inbjudande, välkomnande och arrangerad för sitt syfte?
2. **Uppmärksamhet:** Verkar eleverna vara fokuserade och koncentrerade på sina uppgifter/aktiviteter?
3. **Innehåll:** Verkar det finnas ett tydligt syfte med passet med tydliga mål som är visuellt presenterade, t.ex. på papper, tavlan, projektorn eller blädderblocket?
4. **Ledarskap:** Verkar ledaren för aktiviteten ha gruppens förtroende?
5. **Kognitiv nivå:** Verkar läraren/ledaren arbeta mot allt större förståelse och analys av innehållet, med andra ord mot allt större kognitiv komplexitet (Blooms taxonomi)?
6. **Val av metod:** Verkar läraren/ledaren ha valt en metodik som tränar olika förmågor, intentionerna bakom formativ bedömning eller självständigt tänkande?

Huvuduppgiften:

Att skriva upp exempel på viktiga moment som du observerar, vill prata om, handleda och ta upp vid pedagogiska diskussioner på skolan.

Uppföljningssamtalet kan lämpligen innehålla följande frågor:

1. Vad har hänt under detta pass som du är nöjd med?
2. Om du fick en ny chans att köra samma pass igen med samma grupp, vad skulle du göra annorlunda?
3. Finns det något särskilt du vill fråga mig om om det som jag observerade eller något särskilt du vill ha feedback på?
4. Här är några exempel på s.k. viktiga moment eller beslut som jag är nyfiken på och vill ställa frågor om och diskutera. (Exempel: Frågor om möblering, positionering i rummet, miljön, passets syfte och mål, m.m.)
5. Vilka frågor tycker du är viktiga att lyfta i en diskussion med dina kollegor om pedagogik, ledarskap och didaktik?

MODELL 2 – bygger på co-coaching där kollegan bestämmer agendan och ni gör besök på lika villkor hos varandra

1. Fråga kollegan vad hon eller han vill att du ska titta på.
2. Välj ut och konkretisera vad du ska titta på, t.ex. var du befinner dig i rummet, ditt tilltal av flickor respektive pojkar, ditt rörelsemönster, längd och kvalitet på dina instruktioner .
3. Fråga kollegan hur han eller hon vill att du ska dokumentera t.ex. genom anteckningar, video, ljud, tabeller.
4. Fråga din kollega hur och när han eller hon vill att du ska följa upp.
5. Ställ öppna frågor: Nöjd? Din tanke bakom? Varför du gjorde så eller så? Vad var intentionen bakom? Vad kunde du göra annorlunda eller bättre?
6. Undvik råd, tips eller "så skulle jag ha gjort". Försök istället att få din kollega att själv komma med idéer så att han eller hon reflekterar kring sin erfarenhet.

Ytterligare råd kring co-coaching och modell 2:

Bestäm tre träffar med din co-coach.

Gör ett klassrumsbesök hos din co-coach där kollegan bestämmer vad du ska titta på och ge feedback **enbart** kring den saken.

Utvärdera då och då hur er co-coaching fungerar. Byt co-coachingpartner en gång (eventuellt två gånger) per termin för att få in andra åsikter och annan feedback. Försök att hinna med ett kort besök med uppföljande samtal minst en, helst två gånger i månaden.

Återigen, ju mer specifika saker ni tittar på hos varandra ju mer givande blir det!

Leta främst efter det som fungerar väl och ha fokus på vad pedagogen kan göra annorlunda istället för vad eleven, skolledningen eller förvaltningen kan göra annorlunda!

Konsten är att både kunna diskutera på individnivå – att få feedback och diskutera tankar om sitt eget agerande – och att se det principiella och gemensamma som är relevant för skolans pedagogiska utveckling i allmänhet.

Litteratur

Fler detaljer finns i boken *Hitta lärarnas guldstunder* (J. Steinberg, Lärarförlaget, 2011).

Johns senaste bok heter *Lärarskicklighet* (Gothia Fortbildning, 2015). Webbkursen heter *Lärarskicklighet: 59 färdigheter* (Gothia Fortbildning)

Se även www.teachtalk.se för underlag för pedagogiska samtal.

Lycka til!

John Steinberg, www.steinberg.se